

Pågående projekt/forskning med våldsutövarfokus

Pågående forskning och projekt med koppling till forskarnätverket för nationell samordning av kunskapsutveckling våldsutövare. Uppdaterad 20241022

Pågående forskning och projekt	Fördjupad beskrivning	Kontaktperson / E-postadress	Huvudman (t ex universitet, Socialstyrelsen, Kriminalvården etc.)	Länkar till material / Källor
Utvärdering av Kriminalvårdens relationsvårdsprogram	Det övergripande syftet med projektet är att utvärdera behandlingsprogrammen <i>RVP</i> (Relationsvårdsprogrammet) och <i>Predov</i> (Preventing Domestic Violence), som riktar sig till kriminalvårdsklienter med olika former av relationsvårdsproblematik. RVP är ett företrädesvis ett program för klienter med hög risk att återfalla i brott medan Predov är utvecklat för klienter med medelrisk att återfalla. RVP är mer omfattande och flexibelt. Projektet omfattar två delstudier med fokus på behandlingens genomförande och kortsiktig förändring hos behandlade (delstudie 1) samt effekter av behandling på återfall i relationsvårds- och våldsbrott (delstudie 2). FoU-rapporter planeras 2026, 2027, samt 2028.	Louise Starfelt Sutton, forskningsledare, forsknings- och utvärderingsenheten, Kriminalvården Louise.starfeltsutton@kriminalvarden.se	Kriminalvården	Kriminalvårdens forskning och utvärdering - Forskning och statistik Kriminalvården (kriminalvarden.se)

Stöd och behandling för sexualbrottsdömda män – behandlingsberedskap, förändring och tidigare hjälpsökande	Denna doktorsavhandling i socialt arbete undersöker upplevelser av stöd och behandling primärt från sexualbrottsdömda mäns eget perspektiv. Avhandlingen inkluderar en pilotstudie av Kriminalvårdens sexualbrottsprogram SEIF, bestående av en före- och eftermätning. Resterande empiri består av ett intervjumaterial med anstaltsplacerade män som dömts för sexualbrott, både de som deltagit i SEIF och de som avböjt behandling. Designen kommer att bestå av dels en effektutvärderingsdesign, dels en brukarorienterad utvärderingsmodell. Klienterna kommer att fylla i ett frågeformulär vid två tillfällen: vid början av behandling samt efter avslutad behandling (före och eftermätning). Detta formulär kommer att mäta användandet av, och attityder till, partnervåld och andra utfall relaterade till behandlingen (t.ex. empatisk förmåga och hantering av ilska). Terapeuterna kommer även att fylla i ett separat formulär som dokumenterar klientens behandlingsprogression samt mäter risk för återfall i nytt partnervåld. Utöver dessa formulär kommer även kvalitativa intervjuer med klienter och terapeuter att genomföras för att undersöka deras upplevelse av behandling.	Stina Lindegren Stina.lindegren@socarb.su.se (observera byte av arbetsplats från Uppsala universitet till Stockholms universitet)	Uppsala universitet	Länk till avhandlingen: https://uu.diva-portal.org/smash/record.jsf?dswid=-3124&pid=diva2%3A1849844&c=3&searchType=RESEARCH&language=sv&query=&af=%5B%5D&aq=%5B%5B%7B%22personId%22%3A%22authority-person%3A82776%22%7D%5D%5D&aq2=%5B%5B%5D%5D&age=%5B%5D&noOfRows=50&sortOrder=author_sort_asc&sortOrder2=title_sort_asc&onlyFullText=false&sf=all Under hösten 2024 kommer även en FoU-rapport från Kriminalvården att publiceras där innehållet i avhandlingen presenteras på svenska och klarspråk.
--	--	--	----------------------------	--

Utvärdering av socialtjänstens och ideella verksamheters behandlingsinsatser till män som söker hjälp för våldsamt beteende i nära relation (2023–2025)	Syftet med detta projekt att utvärdera effekten av de behandlingsinsatser som socialtjänsten och ideella verksamheter i Örebro och Stockholm erbjuder män som utövat våld i nära relation. Vidare syftar projektet även till att studera hur dessa insatser eventuellt kan förbättras. Designen kommer att bestå av dels en effektutvärderingsdesign, dels en brukarorienterad utvärderingsmodell. Klienterna kommer att fylla i ett frågeformulär vid två tillfällen: vid början av behandling samt efter avslutad behandling (för- och eftermätning). Detta formulär kommer att mäta användandet av, och attityder till, partnervåld och andra utfall relaterade till behandlingen (t.ex. empatisk förmåga och hantering av ilska). Terapeuterna kommer även att fylla i ett separat formulär som dokumenterar klientens behandlingsprogression samt mäter risk för återfall i nytt partnervåld. Utöver dessa formulär kommer även kvalitativa intervjuer med klienter och terapeuter att genomföras för att undersöka deras upplevelse av behandling.	Joakim Petersson (joakim.petersson@oru.se)	Örebro universitet	

Utvärdering av implementeringen av Intimate Partner Violence Intervention (IPVI) i Polisregion Bergslagen (2024–2025)	IPVI är en modell som syftar till fokuserad avskräckning genom att rikta olika former av insatser mot våldsutövare i nära relation som blir föremål för polisens kännedom. Detta projekt kommer utvärdera implementeringen av en modell som baseras på IPVI i polisregion Bergslagen under 2024–2025 och innefattar bl.a. samverkan mellan polis och socialtjänst.	Joakim Petersson (joakim.petersson@oru.se)	Örebro universitet	
Phd Projekt: interaktionella analyser av samtal med personer som utövar våld	Använder ostrukturerade forskningsintervju med personer som utövat sexuell våld, och strukturerade intervju inom socialtjänsten med pappor som misstänks utöva våld. Analyserar med samtalsanalys, med särskilt fokus på interpersonlig/relationellt arbete	Mari.kvam@uu.se	Uppsala Universitet	
Forskningsprojekt- och rapport om sexuellvåld i unges nära relationer i Norge – dom som utsätts, dom som utövar och institutionella svar	Kvalitativa intervju med unga personer som utsätts och utövar våld, intervjun och fokusgrupp med skolpersonal, personal i konfliktrådet.	Mari.kvam@uu.se	Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress, Carolina Överlien	https://www.nkvts.no/rapport/nesten-innafor-seksuell-vold-og-krenkelser-i-unges-naere-relasjoner/

Intervjuer med våldsutövande pappor baserad på frågor utifrån mentaliseringsteori. 2020-2024	Studien undersöker om det är möjligt att koda mentalisering utifrån svar som pappor ger på en strukturerad intervju inom ramen för barnavårdsutredningar. Intervjuer görs även i stödverksamheter som riktar sig till våldsutövande föräldrar. Målet är att utveckla en intervju som kan användas vid bedömning av föräldraförmåga i barnavårdsärenden.	ole.hultmann@psy.gu.se	Göteborgs universitet	https://www.gu.se/forskning/utveckling-av-ett-bedomningsinstrument-att-anvanda-med-valdsutovande-foraldrar-ett-utvecklingsprojekt-i-socialtjanstens-barnavardsutredningar
Intervjuer med våldsutövande pappor baserad på frågor utifrån mentaliseringsteori. 2025-2026	En replikering av den tidigare studie. I barnavårdsutredningar och i stödverksamheter fann vi samma nivåer av mentalisering, och vill undersöka om det fyndet går att replikera. En sekundär frågeställning i studien är om den strukturerade intervjun fungerar som en intervention som får betydelse för den fortsatta stöd- och behandlingskontakten.	ole.hultmann@psy.gu.se	Göteborgs universitet	
Homicid-suicid bland gärningsmän som begår dödligt partnervåld	.En kvantitativ studie där gärningsmän som begår självmord i samband med dödligt partnervåld jämförs med motsvarande gärningsmän som inte suiciderar. Studien är baserad på samtliga fall av dödligt partnervåld i Sverige mellan 1990-2021.	Shilan.Caman@ki.se	Karolinska Institutet	Finns ej ännu

Gärningsmän: dödligt våld i ungas parrelationer	Projektet är av kvalitativ karaktär där intervjuer kommer att genomföras med både unga och vuxna gärningsmän av dödligt partnervåld, samt med professionella inom Kriminalvården/SiS som arbetar med insatser och behandling för män som utsätter närstående för våld. Detta för att få en fördjupad förståelse för hur dessa gärningsmän resonerar kring brottet och tidigare våldsamma och kriminella beteenden, samt kring deras behov av insatser såväl innan som efter brottet. Studien syftar även till att undersöka hur professionella inom Kriminalvården/SiS resonerar kring dessa individers behov av insatser, framgångsfaktorer och utmaningar och om det föreligger skillnader mellan unga och vuxna gärningsmän i det avseendet. Övergripande syftar projektet till att denna fördjupade kunskap om dödligt partnervåld bland unga ska kunna leda till förbättrade interventioner och preventionsstrategier, så att denna typ av dödligt våld ska kunna förhindras i framtiden.	Shilan.caman@ki.se	Karolinska Institutet, finansier Jämställdhetsmyndigheten, projektledare Shilan Caman	Finns ej ännu
Dödligt partnervåld mot unga	Projektet Dödligt våld i ungas partnerrelationer har undersökt omfattning, utveckling och karaktär av dödligt partnervåld i hetero-sexuella relationer. Rapporten är baserad på samtliga lösta fall av dödligt partnervåld i Sverige mellan åren 1990 och 2017.	Shilan.caman@ki.se	Karolinska Institutet, finansier Jämställdhetsmyndigheten, projektledare Shilan Caman	Svensk rapport: https://jamstalldhetsmyndigheten.se/aktuellt/publikationer/dodligt-partnervald-mot-unga/ Vetenskaplig publikation 1 om omfattning och trender: https://link.springer.com/article/10.1007/s10610-024-09587-9 Vetenskaplig publikation 2 om karaktäristika https://link.springer.com/article/10.1007/s10896-024-00764-2

Skam, moralarbete och faderskap. En studie om mötet mellan socialsekreterare och pappor vid våld i nära relationer	I licentiatavhandlingen undersöks hur pappor kan engageras i barnavårdsutredningar som har initierats på grund av en oro för att de har utövat våld mot deras barns mamma. I den första delstudien undersöks vilka strategier som socialsekreterare använder sig av för att främja samarbetet med pappor. I den andra delstudien undersöks hur pappor upplever mötet med socialsekreterare. Genom 31 semistrukturerade intervjuer med 15 socialsekreterare i två kommuner, har arbetet med 12 barnavårdsutredningar följts. Semistrukturerade intervjuer har även genomförts med sju pappor. I den första delstudien, om socialsekreterarnas strategier för att nå samarbete med papporna, används ett teoretiskt ramverk om skuld, skam och sociala band. Resultatet visar att huruvida socialsekreterare når samarbete med pappor är relaterad till deras förmåga att bygga stabila sociala band som samtidigt kan minska pappans känslor av skam. Här finns dock en risk att strategierna för att nå samarbete leder till att våldet minimeras eller tappas bort. Att finna en balans mellan att bygga relationer och adresserad våldet är centralt. I den andra delstudien, om pappors upplevelser av mötet med socialsekreterare, guidas analysen av skam, skuld och sociala band länkat till ett genusteoretiskt ramverk. Resultatet visar att våldet bidrar till att papporna överträder moraliska ideal för gott faderskap vilket hotar pappornas sociala band till band åtföljt av skam. Papporna underordnas i mötet med (ofta) kvinnliga socialsekreterare och deras partners berättelser om våld vilket utmanar förväntade	maria.gronte@malmö.se	Malmö Universitet	https://divaportal.org/smash/record.jsf?aq2=%5B%5B%5D%5D&c=23&af=%5B%5D&searchType=LIST_LATEST&sortOrder2=title_sort_asc&query=&language=sv&pid=diva2%3A1858306&aq=%5B%5B%5D%5D&sf=all&aqe=%5B%5D&sortOrder=author_sort_asc&onlyFullText=false&noOfResults=50&dswid=2204 Artikel 1 om socialsekreterares strategier

	maktstrukturer och hegemoniska maskulinitetsideal. När papporna förmår sig att inta en underordnad position i mötet kan de hantera både skamkänslor och hot mot deras sociala band och engagera sig i utredningarna Engagemanget främjas då de möts av socialsekreterare som visar dem omsorg och icke-dömande förhållningssätt			
Virtual Reality baserad behandling för våldsbrottsdömda i forensiska vårdmiljöer (Kriminalvård och Rättspsykiatri). Avhandlingprojektet heter: <i>Virtual Environments in the Refinement of Interventions in Forensic Settings</i>	Explorativ forskning baserad på mixade metoder. Undersöker hur Virtual Reality (VR)-baserade behandlingsinterventioner kan användas och genomföras med våldsbrottsdömda klienter i Kriminalvården samt patienter i rättspsykiatri. VR-insatserna används i syfte för att bidra till minskad risk för återfall i brott men också för att hjälpa deltagande klienter/patienter att kunna hantera den slutna vårdmiljön utan aggressiva beteenden.	David.ivarsson@kriminalvarden.se David.ivarsson@med.lu.se	Rättspsykiatriska regionkliniken Växjö Lunds Universitet	https://portal.research.lu.se/sv/persons/david-ivarsson

Licentiatavhandling inom ramen för Forskarskolan för Yrkesverksamma i Socialtjänsten (FYS)	Huvudsyfte med forskningsprojektet är att studera vilken kunskap vi har och använder i relation till ett förebyggande arbete mot våld i nära relation (syftet är inte riktigt klart, men ungefär). Forskningsprojektet är uppdelat i två delstudier. Den första delstudien är en scoping review som kartlägger befintlig forskning av riskfaktorer för våldsutövande utifrån en modell som hjälper oss att analysera vad vi, utifrån den forskning som finns, vet om korrelation och kausalitet i relation till frågan. Den andra delstudien undersöker vilka faktorer på fall- och individnivå som påverkar socialsekreterares bedömningar av risk för återfall i utövandet av våld i nära relation	lisa.noren@soch.lu.se	Lunds Universitet	Inget publicerat ännu, första artikeln är inskickad och är under granskning